

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

AKCIJA SOCIJALDEMOKRATA HRVATSKE

Zagreb, prosinac 2012.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2011.	7
	Ciljevi i područja revizije	7
	Metode i postupci revizije	7
	Nalaz za 2011.	8
III.	MIŠLJENJE	15

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-03/30
URBROJ: 613-02-03-12-8

Zagreb, 12. prosinca 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
AKCIJE SOCIJALDEMOKRATA HRVATSKE ZA 2011.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Akcije socijaldemokrata Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 9. srpnja do 12. prosinca 2012.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Stranka je utemeljena na sjednici Sabora Stranke u listopadu 1994., kao pravni sljednik Socijalističke stranke Hrvatske, osnovane u lipnju 1990. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Gundulićeva 21a. Stranka je demokratska politička stranka, koja prema svojim programskim aktima planira ustrojiti Republiku Hrvatsku na načelima antifašizma i tradicijama hrvatskog i europskoga socijaldemokratskog pokreta. Cilj Stranke je ostvarenje Republike Hrvatske kao neovisne, pravne i socijalne države utemeljene na demokraciji, ljudskim pravima, nacionalnim, vjerskim, kulturnim i političkim slobodama, te uvažavanju regionalnih specifičnosti. Stranka politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske, te je njen rad javan.

Djelokrug Stranke je određen Statutom i Programom rada, koji su doneseni u prosincu 2005. Statutom je utvrđeno područje djelovanja, način predstavljanja i zastupanja Stranke, javnost rada, odnos prema drugim strankama i udrugama, uvjeti za stjecanje i prestanak članstva, prava i obveze članova, ustrojstvo i središnja tijela Stranke, uloga frakcije, način provođenja izbora, trajanje i prestanak mandata, disciplinska odgovornost članova, rad u izvanrednim okolnostima, sredstva za rad i imovina, te drugi uvjeti potrebni za poslovanje Stranke. Sredstva za rad Stranka stječe zakonom dopuštenim djelatnostima koje su u funkciji ostvarivanja političkih ciljeva, kao što su izdavačka djelatnost, osnivanje radija i televizije, organiziranje priredbi, davanje u najam imovine i drugo. Programom je određen okvir političkog djelovanja Stranke, vezan uz radna mjesta i nezaposlenost, radničko upravljanje i dioničarstvo, regionalizam, stanovanje, socijalnu politiku i zdravstvo, zaštitu prirode i kulturne baštine, znanost i obrazovanje, kulturu i sport, civilno društvo, identitet, te političku ulogu Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu, te njen teritorijalni ustroj u pravilu slijedi teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Statutom je određeno da ima općinske, gradske, kotarske, županijske i regionalne organizacije. U okviru općinske ili gradske organizacije se mogu organizirati ogranci Stranke za dio općine ili grada. Ogranci Stranke imaju Skupštinu, Predsjedništvo i Predsjednika, a općinske, gradske i županijske organizacije i Nadzorni odbor. Odlukom o teritorijalnom ustroju Stranke, koju donosi Glavni odbor, određuje se područje organiziranja pojedinih općinskih, gradskih i županijskih organizacija, te oblici njihova regionalnog povezivanja, dok se posebnom odlukom određuje ustroj i nadležnost pojedinog oblika regionalnog povezivanja organizacija Stranke. Prema Registru političkih stranaka Republike Hrvatske, koncem 2011. Stranka je imala 37 organizacijskih jedinica. Prema obrazloženju, koncem 2011. aktivne su bile Središnjica u Zagrebu, regionalna organizacija za Dalmaciju, te gradska organizacija Split.

Središnja tijela Stranke su Sabor, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Potpredsjednik, Glavni tajnik, Nadzorni odbor, Odbor za Statut, Savjet i Sud časti.

Sabor je najviše političko tijelo Stranke, a odluku o njegovom sazivanju donosi Glavni odbor. Donosi politički program i Statut Stranke, raspravlja o provedbi politike i izvještava o radu tijela Stranke, bira Predsjednika, Potpredsjednika, članove Glavnog odbora i Predsjedništva, Nadzorni odbor i Odbor za Statut, te donosi poslovnik o svom radu. Sabor se saziva jednom u dvije godine, a po potrebi i češće. Rad Sabora je uređen posebnim poslovnikom.

Glavni odbor je najviše političko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora, s ukupno 25 članova. Raspravlja i odlučuje o političkim pitanjima, određuje izbornu strategiju Stranke i utvrđuje listu kandidata za državne izbore, odlučuje o osnutku i radu interesnih oblika udruživanja članova, donosi odluku o teritorijalnom ustroju i stupanju u izbornu ili parlamentarnu koaliciju i istupanju iz nje, te usvaja financijski plan i godišnji obračun.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke i organ neposrednog upravljanja. Čine ga Predsjednik, Potpredsjednik, Glavni tajnik, dva člana regionalnih organizacija Stranke, te pet članova Predsjedništva, koje bira Sabor Stranke. Neposredno rukovodi Strankom i njenim poslovanjem, upravlja imovinom, vodi politiku Stranke u skladu s političkim programom i odlukama Sabora i Glavnog odbora, brine o provedbi odluka, osniva radna tijela, daje obvezne upute svim dužnosnicima u pogledu rada s javnošću i predstavljanjem Stranke, te donosi opće akte čije donošenje nije u nadležnosti drugih tijela Stranke.

Nadzorni odbor, koji čine Predsjednik i dva člana, obavlja nadzor materijalno-financijskog poslovanja, te zakonitosti u radu i odlučivanju Stranke.

Odbor za Statut ima tri člana. Prati provedbu Statuta, suglasnost općih akata i odluka sa zakonskim odredbama i Statutom, te daje suglasnost na opće akte, kada je određeno Statutom.

U Savjet Stranke se biraju istaknuti članovi Stranke, znanstveni, kulturni, sportski, gospodarstveni i politički radnici, te veterani socijaldemokracije. Raspravlja o općim pitanjima i daje preporuke.

Sud časti čini pet članova, a raspravlja o povredama prava i obveza članova Stranke, te po potrebi izriče disciplinske mjere.

Stranku predstavlja i zastupa predsjednik, te njome rukovodi. Predsjednik Stranke u 2011. i u vrijeme obavljanja revizije (studeni 2012.) je Zlatko Klarić.

Planiranje

Financijski plan i godišnji program rada s opisom glavnih aktivnosti Stranke za 2011., te planom potrebnih sredstava prema aktivnostima i izvorima financiranja za njihovo provođenje, nisu doneseni.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje, prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, te su isti dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Financijski izvještaji za 2011. nisu objavljeni na web stranici.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 162.156,00 kn, što je za 162.226,00 kn ili 50,0% manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od imovine	298.587,00	103.960,00	34,8
1.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	298.403,00	103.879,00	34,8
1.2.	Kamate na oročena sredstva i depozite po viđenju	184,00	81,00	44,0
2.	Prihodi od refundacija	17.843,00	0,00	-
3.	Drugi nespomenuti prihodi	7.952,00	58.196,00	731,8
	Ukupno	324.382,00	162.156,00	50,0

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije smanjenje prihoda u iznosu 194.524,00 kn se odnosi na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine.

- Prihodi od imovine

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 103.960,00 kn, što je 64,1% ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 103.879,00 kn, te kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju u iznosu 81,00 kn. Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine su ostvareni od iznajmljivanja poslovnih prostora (jedanaest) na temelju zaključenih ugovora sa zakupcima.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 238.682,00 kn, što je za 80.029,00 kn ili 25,1% manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	37.973,00	0,00	-
2.	Materijalni rashodi	266.762,00	154.464,00	57,9
2.1.	- Naknade članovima i drugim osobama	33.660,00	9.845,00	29,2
2.2.	- Rashodi za usluge	184.483,00	118.870,00	64,4
2.3.	- Rashodi za materijal i energiju	27.370,00	15.161,00	55,4
2.4.	- Drugi nespomenuti rashodi	21.249,00	10.588,00	49,8
3.	Financijski rashodi	3.476,00	1.654,00	47,6
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	10.500,00	0,00	-
5.	Drugi rashodi	0,00	82.564,00	-
	Ukupno	318.711,00	238.682,00	74,9
	Manjak prihoda	-	76.526,00	-

Većina rashoda je u 2011. ostvarena u manjem iznosu u odnosu na prethodnu godinu. Više su ostvareni drugi rashodi u iznosu 82.564,00 kn, koji se odnose na rashode za ovrhe provedene putem žiro računa Stranke.

- Materijalni rashodi

U okviru materijalnih rashoda ostvarenih u iznosu 154.464,00 kn, vrijednosno značajniji u iznosu 118.870,00 kn se odnose na rashode za usluge (zakupnine i najamnine u iznosu 40.151,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 27.576,00 kn, komunalne usluge u iznosu 25.885,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 7.506,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 2.000,00 kn, te druge materijalne usluge u iznosu 15.752,00 kn). U odnosu na prethodnu godinu, materijalni rashodi su manje ostvareni za 112.298,00 kn ili 42,1%.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2011. iznosi 76.526,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosi 60.969,00 kn, te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 137.495,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 1.414.083,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2011.	Stanje 31. prosinca 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	311.893,00	299.544,00	96,0
2.	Financijska imovina	1.135.703,00	1.114.539,00	98,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	16.193,00	93,00	0,6
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika, te za više plaćene poreze i drugo	751.324,00	755.180,00	100,5
2.3.	Potraživanja za prihode	368.186,00	359.266,00	97,6
Ukupno imovina		1.447.596,00	1.414.083,00	97,7
3.	Obveze	861.368,00	916.731,00	106,4
4.	Vlastiti izvori	586.228,00	497.352,00	84,8
Ukupno obveze i vlastiti izvori		1.447.596,00	1.414.083,00	97,7

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2011., manja je u odnosu na stanje početkom 2011. za 33.513,00 kn ili 2,3%.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 299.544,00 kn se odnosi na građevinske objekte, te uredsku opremu i namještaj (nabavne vrijednosti 1.056.036,00 kn i ispravka vrijednosti 756.492,00 kn). U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine je manja za 12.349,00 kn ili 4,0%, zbog obračuna ispravka vrijednosti.

Financijska imovina je koncem 2011. iskazana u iznosu 1.114.539,00 kn. U odnosu na početak godine je manja za 21.164,00 kn, a smanjenje se najvećim dijelom odnosi na novac u banci i blagajni. Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika, te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 755.180,00 kn se odnose na potraživanja (dugoročna) od kupaca za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 578.461,00 kn, naknade štete u iznosu 96.383,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 80.336,00 kn. Potraživanja za prihode u iznosu 359.266,00 kn se odnose na potraživanja za najmove od korisnika poslovnih prostora Stranke iz prethodnih godina i tekuće godine u iznosu 327.214,00 kn, te za režijske troškove od najmoprimaca poslovnih prostora Stranke u iznosu 32.052,00 kn. Za naplatu dospjelih potraživanja kupcima se dostavljaju opomene, odnosno u slučaju neplaćanja u dužem razdoblju se podnose tužbe i ovrhe. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2012.), potraživanja su naplaćena u iznosu 16.527,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 916.731,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine, obveze su povećane za 55.363,00 kn ili 6,4%, na što je najvećim dijelom utjecalo povećanje obveza za najam poslovnih prostora. Odnose se na dugoročne obveze prema državnom proračunu za uplatu pripadajućih sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 764.157,00 kn, te obveze za najam poslovnih prostora i režijske troškove u iznosu 152.574,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2012.), obveze nisu podmirene.

Vlastiti izvori iskazani u iznosu 497.352,00 kn, koncem 2011. su manji za 88.876,00 kn ili 15,2% u odnosu na stanje početkom 2011. Na smanjenje vlastitih izvora je utjecao ispravak vrijednosti nefinancijske imovine u iznosu 12.350,00 kn i ostvareni manjak prihoda u iznosu 76.526,00 kn. Vlastiti izvori se sastoje od vlastitih izvora osnivača u iznosu 634.847,00 kn i manjka prihoda u iznosu 137.495,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza je proučena i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova su primijenjeni odgovarajući analitički postupci. Za potrebe revizije su korišteni izvještaji za Stranku u cjelini. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda od imovine i drugih prihoda. Također je obavljena provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi materijalnih rashoda, te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom i pribavljeno je obrazloženje o poslovnim događajima. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web stranici Stranke.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje (financijski plan i godišnji program rada, poslovne knjige i financijske izvještaje, popis imovine i obveza, te objavu podataka), prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, te poslovne prostore koje Stranka koristi.

1. Sustav unutarnjih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom.

Prema odredbi članka 32. Statuta, Nadzorni odbor Stranke je obavezan obavljati nadzor materijalno-financijskog poslovanja i provedbu zakonitosti u radu i odlučivanju Stranke, te Glavnom odboru podnijeti godišnje izvješće o svom radu. Nadzorni odbor i Glavni odbor Stranke su u veljači 2012. prihvatili Izvještaj o financijskom poslovanju Stranke za 2011., te donijeli zaključak da se poduzmu sve potrebne radnje kako bi se ukinula blokada žiro-računa čime bi se omogućio normalan rad i funkcioniranje Stranke. Sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Stranka nema pisane procedure, odnosno interne akte, kojima je uređen način rada i nadležnost provođenja sustava unutarnje kontrole. Plan obavljanja unutarnje kontrole za 2011. nije donesen. Revizijom su uočene slabosti sustava unutarnjih kontrola u dijelu koji se odnosi na računovodstveno poslovanje (financijski plan i godišnji program rada, poslovne knjige i financijske izvještaje, popis imovine i obveza, te objavu podataka), obvezu uplate u državni proračun pripadajućih sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, te poslovne prostore koje Stranka koristi.

Državni ured za reviziju nalaže uspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete računovodstveno-financijskog poslovanja Stranke.

- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi da su Nadzorni odbor i Glavni odbor, u skladu s odredbama Statuta, u veljači 2012. prihvatili izvještaj o financijskom poslovanju Stranke za 2011. Nadalje obrazlaže, da je iz navedenog vidljivo da je provedena kontrola materijalno-financijskog poslovanja Stranke i uspostavljena kontrola nad financijskim sredstvima, ali da plan obavljanja unutarnje kontrole nije donesen, jer su svi članovi u Stranci volonteri.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka je obvezna donijeti godišnji program rada i financijski plan, te voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

- Financijski plan i godišnji program rada

Financijski plan za 2011. i godišnji program rada s opisom glavnih aktivnosti Stranke za 2011., te planom potrebnih sredstava prema aktivnostima i izvorima financiranja za njihovo provođenje, nisu doneseni. Prema obrazloženju predsjednika Stranke, financijski plan za 2011. nije donesen, jer Stranka nema redovite prihode i financira se od iznajmljivanja poslovnih prostora i obročnih otplata potraživanja od kupaca stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Prema odredbama članaka 2. i 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su dužni do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu, te financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom. Prema odredbi članka 30. navedenog Zakona, godišnji program rada i financijski plan su političke stranke dužne dostaviti Državnom uredu za reviziju uz godišnji financijski izvještaj.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje financijskog plana i godišnjeg programa rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Nadalje predlaže, u godišnjem programu rada, uz opis glavnih aktivnosti navesti potrebna sredstva i izvore financiranja, što bi omogućilo učinkovito upravljanje i kontrolu trošenja financijskih sredstava.

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

Poslovne knjige Stranke se vode pojedinačno za Središnjicu i organizacijske jedinice (Splitsko-dalmatinska županija i Grad Split), a ustrojeni su dnevnik i glavna knjiga. Od pomoćnih knjiga su ustrojene knjiga blagajne, knjiga ulaznih računa i evidencija putnih naloga. Knjigovodstvena dokumentacija se nalazi u navedenim organizacijskim jedinicama. Poslovne knjige za Stranku u cjelini nisu ustrojene, što nije u skladu s odredbom članka 5. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09), kojom je propisano da je glavna knjiga sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima, te prihodima i rashodima.

U poslovnim knjigama i Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., iskazani su prihodi u iznosu 41.546,00 kn, koji se odnose na obveze Stranke po sudskim rješenjima, a što je trebalo iskazati u okviru rashoda. Navedenim evidentiranjem poslovnih događaja, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi su više, a rashodi manje iskazani za navedeni iznos. Također je utvrđeno da su poslovni događaji u poslovnim knjigama evidentirani na temelju knjigovodstvenih isprava (računa), koje nije ovjerila i kontrolirala ovlaštena osoba.

Prema odredbi članka 9. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama se temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna, kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava poslovni događaj. Zakonski predstavnik ili osoba koju on ovlasti potpisom na ispravi ili memoriranom šifrom ovlaštenja za transakciju, jamči da je isprava istinita i da realno prikazuje poslovnu promjenu, odnosno transakciju.

Financijski izvještaji Stranke za 2011., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže detaljniju razradu i dopunu podataka. Prema odredbi članka 65. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, bilješke uz financijske izvještaje su detaljnija razrada i dopuna podataka iz bilance i računa prihoda i rashoda, a financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije. Odredbom članka 69. navedene Uredbe, obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ostalih ugovornih odnosa i slično, koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku i slično).

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje poslovnih događaja, te vođenje poslovnih knjiga, sastavljanje i podnošenje financijskih izvještaja, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Popis imovine i obveza

S obzirom da Stranka nije donijela odluku o popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2011., popis nefinancijske imovine (osim gradske organizacije Split), novčanih sredstava, potraživanja i obveza nije obavljen, te nije usklađeno knjigovodstveno sa stvarnim stanjem.

Odredbom članka 13. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da su neprofitne organizacije obvezne popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance, radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Podaci o popisu se unose pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Odredbom članka 14. navedene Uredbe je propisano da je povjerenstvo nakon popisa obvezno sastaviti izvještaj, na temelju popisnih lista i svojih zapažanja.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje popisa imovine i obveza, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Objava podataka

Financijski izvještaji Stranke za 2011. (Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje), nisu javno objavljeni.

Prema odredbama članka 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, godišnji financijski izvještaji političkih stranaka, nezavisnih zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina i nezavisnih članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje su isti dužni sastavljati i podnositi na način utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, javni su dokumenti. Financijske izvještaje su dužni objaviti na svojim web-stranicama najkasnije do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu, u trajanju od najmanje 90 dana.

Državni ured za reviziju nalaže objavljivanje financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 2.2. *Stranka obrazlaže, da za 2011. nije donijela Financijski plan s opisom glavnih aktivnosti i Godišnji program rada, jer nisu parlamentarna stranka koja može planirati bilo kakva financijska sredstva. Nadalje navodi, da su donijeli plan kojim su odredili za koje će se namjene utrošiti sredstva ako ih ostvare. Navedeni dokument je donesen u prosincu 2010. na tehničkoj sjednici predsjedništva. Stranka obrazlaže, da će financijski plan i godišnji plan rada biti teško donijeti iz razloga što se ne može utvrditi kada će prestati blokada žiro-računa Stranke, zbog čega je pokrenula sudski proces. U vezi nepravilnosti u vođenju poslovnih knjiga, te iskazanih prihoda u iznosu 41.546,00 kn koji se odnose na obveze Stranke po sudskim rješenjima, a koje je trebalo iskazati u okviru rashoda, Stranka navodi da će navedenu nepravilnost otkloniti u 2012. Za knjigovodstvene isprave, odnosno račune koje nije ovjerila i kontrolirala ovlaštena osoba, Stranka u očitovanju navodi da je izvršena kontrola svakog računa, ali da uistinu nisu ovjereni, što će Stranka ubuduće raditi, jer nisu imali saznanje da ih treba i posebno ovjeravati. Popis imovine, prema obrazloženju nije obavljen, jer Stranka ne posjeduje imovinu, osim područne organizacije Split, čiji popis imovine je obavljen. Dalje navodi, da financijski izvještaji nisu objavljeni na web stranici Stranke, jer je stranica blokirana te su izgubili domenu, a isto tako nije izvršena objava na nekim drugim stranicama zbog blokade žiro-računa.*

3. Prodaja stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo

- 3.1. Stranka (pravni prednik - Socijalistička stranka Hrvatske) je u razdoblju od 1992. do 1995. zaključila 19 ugovora o kupoprodaji stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Ugovorena je cijena u ukupnom iznosu 1.090.214,00 kn, te mjesečna obročna otplata na rok do 30 godina.

U poslovnim knjigama su evidentirana ukupna potraživanja od kupaca za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo na obročnu otplatu u iznosu 1.090.214,00 kn, te obveza prema državnom proračunu u iznosu 764.157,00 kn za uplatu pripadajućeg iznosa od prodaje stanova.

Na temelju obročnih uplata, u poslovnim knjigama su na računu drugih potraživanja do konca 2011. evidentirane uplate kupaca stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u ukupnom iznosu 511.753,00 kn. Pojedini kupci stanova ne podmiruju obveze u redovnim mjesečnim obrocima, a za kašnjenje u otplatama ne obračunavaju se zatezne kamate niti se poduzimaju mjere naplate. Pripadajući dio od prodaje stanova u visini 35,0% nije evidentiran u okviru prihoda, a preostala razlika u visini 65,0% nije uplaćena u državni proračun. Do obavljanja revizije (listopad 2012.), Stranka nije obračunala i uplatila u državni proračun pripadajuća sredstva od obročnih uplata kupaca stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 332.639,00 kn.

Odredbom članka 29. Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92, 69/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 29/94, 44/94, 58/95, 11/96, 68/98 i 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02) je propisano, kada je prodavatelj stana poduzeće ili druga pravna osoba koja je vrijednost stanova uračunala u vrijednost društvenog kapitala, prodavatelju pripada 35,0% sredstava od prodaje stana kod uplate odjednom, odnosno kod svake obročne otplate, a 65,0% sredstava se uplaćuje u državni proračun.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje mjera naplate potraživanja od kupaca za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo na obročnu otplatu te obračun i naplatu zateznih kamata u slučajevima neredovitih obročnih otplata. Također nalaže pripadajuća sredstva od obročnih uplata kupaca uplatiti u državni proračun, u skladu s odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo.

- 3.2. *Stranka u očitovanju navodi da je većinu sredstava ostvarenih od prodaje stanova na obročnu otplatu uplatila u Državni proračun, a za onaj dio koji nisu mjesečno uplaćivali, u prosincu 2010. je donesena odluka predsjedništva da se obveza podmiri, te da se od navedenog razdoblja sva pristigla sredstva od prodaje stanova uplate u Državni proračun. S obzirom da gotovo dvije godine sredstva koja su uplatili, zbog blokade žiro-računa ne pristižu u državni proračun nego na drugi račun, Stranka je mišljenja da se za navedena sredstva ne može provoditi ovrha. Stranka navodi, da je zatražena obnova postupka zbog nepravilnosti u presudi donesenoj 1992., dok još nije bila registrirana, te se očekuje pozitivan ishod obnove postupka. Nadalje navodi, da će se teško naplatiti nepodmireni dugovi vezani uz obročnu otplatu stanova, za koje Stranka ispostavlja opomene, s obzirom da zbog niskih mirovina, dužnici nisu u mogućnosti vršiti otplatu.*

4. Poslovni prostori

- 4.1. Stranka koristi pet poslovnih prostora, od kojih su tri iznajmljena na temelju zaključenih ugovora o najmu.

- Poslovni prostori koje Stranka daje u najam

U 2011. Stranka je od iznajmljivanja imovine ostvarila prihode u iznosu 103.879,00 kn. Ostvareni su od najma tri poslovna prostora, od kojih je jedan evidentiran, a dva nisu evidentirana kao imovina u poslovnim knjigama Stranke. Tijekom revizije (listopad 2012.), Državnom uredu za reviziju je dostavljena dokumentacija iz koje nije vidljiv pravni temelj korištenja navedenih poslovnih prostora.

Prema odredbi članka 4. stavak 2. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitne organizacije su obvezne u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda, te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

S obzirom da iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo na koji način je Stranka stekla pravo korištenja poslovnih prostora koje daje u najam, Državni ured za reviziju nalaže poduzimanje aktivnosti u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa vezano uz poslovne prostore koje koristi. Također nalaže osigurati podatke o stanju imovine, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Poslovni prostori u najmu

U poslovnim knjigama Stranke za 2011. su iskazani rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu 7.907,00 kn, koji se odnose na najam dva poslovna prostora u kojima se obavlja djelatnost organizacijskih jedinica. Za navedene poslovne prostore (površine od 157,76 m² i 195,0 m²), Stranka je s najmodavateljem (Grad Zagreb) zaključila ugovore o najmu poslovnih prostora, za koje plaća mjesečnu zakupninu u iznosu 2,00 kn/m² i režijske troškove.

Prema Zaključku o kriterijima za određivanje zakupnine za poslovni prostor, koji je donio Grad Zagreb u listopadu 2010., određeni su iznosi zakupnine za atelijere, političke stranke, udruge građana, ustanove, zaklade, umjetničke organizacije i vjerske zajednice u odnosu na zonu u kojoj se poslovni prostor nalazi. Navedeni poslovni prostori se nalaze u drugoj zoni, za koju je određena zakupnina u iznosu 5,00 kn/m² mjesečno (od konca siječnja 2012. zakupnina je određena u iznosu 15,00 kn/m²).

Korištenje poslovnog prostora po cijeni nižoj od propisane, vezano uz odredbe članka 10. stavaka 2. i 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, smatra se donacijom. Prema navedenoj odredbi, dobrovoljnim prilozima (donacijama) se smatraju povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci, nezavisnom zastupniku, zastupniku nacionalnih manjina, nezavisnom članu predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, te nezavisnoj listi i kandidatu, za njihov politički rad, odnosno za financiranje izborne promidžbe.

Za donacije koje se daju u obliku proizvoda ili usluga (uključujući donacije u ostalim nenovčanim oblicima, kao što su primjerice pokretna ili nepokretna imovina, imovinska prava i sl.), fizičke i pravne osobe su dužne izdati račun na kojem treba biti naznačena tržišna vrijednost darovanog proizvoda ili usluge, te da glasi na političku stranku, odnosno nezavisnog zastupnika, zastupnika nacionalnih manjina ili nezavisnog člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno nezavisnu listu ili kandidata, i da ne podliježe naplati.

S obzirom da korištenje poslovnih prostora jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave po cijeni nižoj od propisane, na temelju ili bez zaključenih ugovora, predstavlja donaciju u obliku usluga i smatra se donacijom iz zabranjenih izvora, Državni ured za reviziju nalaže postupiti u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- 4.2. *U vezi poslovnih prostora koje Stranka daje u najam navodi da su ugovori o najmu zaključeni prije 20 godina, te da su raskinuti u 2012., jer je navedene poslovne prostore preuzeo Grad Zagreb. U vezi poslovnog prostora kojeg koristi Stranka, obrazlaže da je Grad Zagreb vlasnik navedenog poslovnog prostora, te da je cijena niža isključivo iz razloga što je donesena Odluka gradske skupštine o cijeni najma takvih prostora. Mišljenje Stranke je da je cijena najma zasnovana na pravnim odlukama vlasnika, te da se ne radi o donacijama iz zabranjenih izvora. Nadalje se navodi da problema više neće biti, s obzirom da je prije godinu dana donesena Odluka skupštine Grada Zagreba kojom je cijena najma poslovnih prostora za političke stranke uvećana deset puta.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola su uočene u dijelu koji se odnosi na planiranje i računovodstveno poslovanje (financijski plan i godišnji program rada, poslovne knjige i financijske izvještaje, popis imovine i obveza, te objavu podataka), prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, te korištenja poslovnih prostora. (točka 1. Nalaza)
 - Financijski plan i godišnji program rada s opisom glavnih aktivnosti Stranke za 2011., te planom potrebnih sredstava prema aktivnostima i izvorima financiranja za njihovo provođenje nisu doneseni.

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Poslovne knjige se vode pojedinačno za Središnjicu i organizacijske jedinice, a za Stranku u cjelini nisu ustrojene. Knjigovodstvene isprave (račune), koje su dokaz o nastalim poslovnim događajima, prije unosa u poslovne knjige nije kontrolirala i ovjerila ovlaštena osoba. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke za 2011., prihodi su više, a rashodi manje iskazani u iznosu 41.546,00 kn, zbog čega podaci u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011. nisu realno iskazani.

Financijski izvještaji Stranke za 2011., koje čine Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Bilješke uz financijske izvještaje ne sadrže detaljniju razradu i dopunu podataka iz Bilance i Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija. Financijski izvještaji nisu javno objavljeni.

Popis imovine i obveza za Stranku u cjelini nije obavljen, te nije obavljeno usklađenje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. (točka 2. Nalaza)

- U poslovnim knjigama Stranke, do konca 2011. evidentirane su obročne uplate kupaca stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 511.753,00 kn. Pojedini kupci stanova ne podmiruju obveze u redovnim mjesečnim obrocima, za što se ne obračunavaju zatezne kamate niti se poduzimaju mjere naplate. Stranka nije obračunala i uplatila u državni proračun pripadajuća sredstva (65,0%) od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 332.639,00 kn, što je obvezna prema odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo. (točka 3. Nalaza)
- U 2011. Stranka je od iznajmljivanja poslovnih prostora ostvarila prihode u iznosu 103.879,00 kn. Ostvareni su od najma tri poslovna prostora, od kojih dva nisu evidentirana kao imovina u poslovnim knjigama Stranke. S obzirom da iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo na koji je način Stranka stekla pravo korištenja poslovnih prostora koje daje u najam, potrebno je poduzeti aktivnosti u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa vezano uz poslovne prostore koje koristi.

Prema dostavljenim podacima, Stranka koristi dva poslovna prostora u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, na temelju zaključenih ugovora o najmu, za koje plaća zakupnine u iznosima manjim od propisanih. Korištenje poslovnog prostora bez naplate, odnosno u iznosu manjem od propisanog, prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, predstavlja donaciju u obliku usluga i smatra se donacijom iz zabranjenih izvora. (točka 4. Nalaza)

4. Stranka je utemeljena na sjednici Sabora Stranke u listopadu 1994., kao pravni sljednik Socijalističke stranke Hrvatske osnovane u lipnju 1990. Djelokrug Stranke je određen Statutom i programom rada koji su doneseni u prosincu 2005. Statutom Stranke je određeno da ima općinske, gradske, kotarske, županijske i regionalne organizacije. Prema Registru političkih stranaka Republike Hrvatske, koncem 2011. Stranka je imala 37 organizacijskih jedinica. Prema obrazloženju, koncem 2011. aktivne organizacijske jedinice su bile Središnjica u Zagrebu, regionalna organizacija za Dalmaciju, te gradska organizacija Split. Središnja tijela Stranke su Sabor, Glavni odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Potpredsjednik, Glavni tajnik, Nadzorni odbor, Odbor za Statut, Savjet i Sud časti. Predsjednik Stranke u 2011. i u vrijeme obavljanja revizije (studenj 2011.) je Zlatko Klarić. Financijski plan za 2011. i godišnji program rada s opisom glavnih aktivnosti Stranke za 2011. nisu doneseni. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni prihodi su iskazani u iznosu 162.156,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 238.682,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 76.526,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina je iznosio 60.969,00 kn, te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 137.495,00 kn. Prihodi ostvareni u iznosu 162.156,00 kn se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu 103.879,00 kn, druge nespomenute prihode u iznosu 58.196,00 kn, te kamate na depozite po viđenju u iznosu 81,00 kn. Ostvareni rashodi u iznosu 238.682,00 kn se odnose na materijalne rashode u iznosu 154.464,00 kn, druge rashode u iznosu 82.564,00 kn, te financijske rashode u iznosu 1.654,00 kn. Stranka nema web-stranicu.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje (financijski plan i godišnji program rada, poslovne knjige i financijske izvještaje, popis imovine i obveza, te objavu podataka), obvezu uplate u državni proračun pripadajućih sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, te poslovne prostore koje Stranka koristi, dijelom su posljedica nedovoljno učinkovitog sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.